

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy óra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 123. szám.

Hétfő, június 2.

Az allddeutsch-ügy a delegációban.

Budapest, június 1.

(P. C.) A delegációban képviselt ellenzék, mely a külügyi költségvetés felett folytatott vitában a hármass szövetség ellen keresztes hadjáratra vállalkozott, a szavazás előtt még egy rohant kísérlet meg, a mennyiben az allddeutsch izgatásból a hármass szövetség káros voltát iparkodott levezetni. De azt el kellett ismernie, hogy a német hivatalos köröknek nincs részük az izgatásban, de mégis azt tartja az ellenzék, hogy a szövetségi viszony erkölcsileg kötelezi az illetékes tényezőket, hogy az izgatást elnyomják. Azt persze nem mondta meg az ellenzék, hogy minő eszközökkel történjen ez, és midőn berlini nagykövetségünk és a közös külügyminisztert aposztrofálta, csak a tények nem ismerésének védelme alatt tehetette ezt, mert a közös kormánynak módjában volt rögtön kijelenteni, hogy a német birodalmi kormánynál minden konkrét esetben közbenjárás az mindig a legnagyobb előzékenységet tanúsította.

Lehet, hogy az allddeutsch izgatás nem olyan ártatlan, mint eddig hittük. Erre a változott nézetre főleg az Ausztriában folyó allddeutsch üzemek által jutottunk. De ki hiszi, hogy a német kormány képes legyen sikerrel elnyomni az izgatást, mikor annak még Ausztriában magában sem tudnak gátat vetni. Ami pedig ez izgatás hatását a mi viszonyainkra illeti, a képzelhető legnagyobb tulás, ha azt a látszatot adjuk magunknak, mintha a következmények miatt nyugtalanoknánk. Szükséges arra hivatkozunk, hogy azok a németnyelvű lakosok, kik csak németek akarnak lenni és nem magyarok is, minden téren, nemcsak a politikain, eleve inferioritásra vannak ítélve és hogy létük fenntartása érdekében indítatva kell magukat érezniök, hogy gyermekeiket magyarul taníttassák és ez állta maguk járuljanak hozzá, hogy a magyar fajba való beolvadás gyorsíttassék? Amint hogy ezt tulnyomó részben tették is.

Komoly nemzetiségi konfliktusoktól nem félünk, mert az eszközök azok távol-tartására igen egyszerűek és igen hathatósak. Csak a törvény teljes szigorával kell fellépni a nemzetiségek minden tulkapása ellen. Ehhez a tárgyilagosság, a politikai tapintat és az igazságszeretet bizonyos mértéke kell. Széll Kálmán kormánya ezer esetben bebizonyította, hogy teljes mértékben bírja ezeket a politikai erényeket és ez kezesség arra, hogy kormányzata alatt nem lesz komoly nemzetiségi kérdés, legkevésbé pedig allddeutsch-kérdés. Ha pedig ennek dacára a saját kormányunknak nincs módjában, hogy minden egyes cselekményt, mely alkalmas valamely nemzetiségi mozgalmat befolyásolni, meggátoljon vagy megfenyítsen, mert a büntethetőség ismérvei hiányzanak: akkor annál kevésbé kívánhatunk külföldi kormánytól ilyen erőmutatványt. És végül hiszi valaki, hogy azok a tulzók, kik egy allddeutschlandról álmodnak, ha Németországgal nem állnánk szövetségi viszonyban, lemondának álmaikról?

Ezt még az ellenzék sem hiszi és úgy tetszik nekünk, hogy bensejében maga is örül, hogy argumentumai nem győzték meg a delegációt s hogy nemcsak a költségvetést szavazták meg Goluchovszki grófnak, hanem elismerést és bizalmat is.

A főispáni beiktatás.

— Készüldések az installációra. —

Már csak néhány nap választ el bennünket gróf Bethlen Miklós főispán beiktatási ünnepélyétől s így fokozott buzgalommal folynak az előkészületek a beiktatásra s a szomszédos és közelebbi törvényhatóságok részéről tömegesen jelentik be az ünnepen résztvevő küldötteket.

Igy újabbán a következők jelentették be hivatalosan részvételüket:

Temesmegye részéről Kabdebó Gergely alispán vezetésével báró Ambrózy Béla, báró Baich Milán, Jeszenszky Béla, báró Stojanovich Iván, Prepeliczay Ödön megyebizottsági tagok.

Temesvár város részéről: Telbisz Károly polgármester vezetésével egy öt tagú küldöttség.

Arad város részéről: Deutsch Ernát, Edvi Illés László, Kristóry János, Lukácsy Lajos, ifj. Lőcs Rezső megyebizottsági tagok.

Hunyadmegye részéről: Mara László alispán vezetésével: báró Josika Lajos, Lázár László, Hajduczky József, Apáthy N. főügyész, Csulay N. főszolgabíró, ifj. dr. Demkó Pál közjegyző. Kendeffy nagybirtokos, Szentiványi Gábor megyebizottsági tagok.

Az installáció iránti érdeklődést mi sem bizonyítja jobban, minthogy már eddig is összesen ötvenöt hivatalos vendéget jelentettek be, akiknek száma a következő napokban tetemesen meg fog szaporodni.

Az elszállásoló bizottságnak, a vendégek nagy számát tekintve, kemény munkája van, de sikeresen dolgozik, mert a bejelentett vendégek nagy részét már elhelyezte, akiknek szállásjegyzékét össze is állította s megküldte a beiktatáson résztvevő vendégeknek.

A déli disztribúció is rendkívül impozánsnak ígérkezik, amennyiben eddig már háromszázan jelentkeztek az ebédre.

Ma megállapították az ebéden elmondandó hivatalos tosztok sorrendjét is, úgy hogy az előkészületekben semmi fennakadás nincs.

Nagybcskerek városa is serényen készül a főispán fogadtatására s dr. Grandjean József a következő felhívást bocsátotta ki a polgársághoz:

Felhívás

Nagybcskerek város tisztelt polgárságához!

Öcs. és Apostoli királyi Felsége 1902. évi április hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával gróf Bethlen Miklós hunyadmegyei főispán urat ezen állásától való felmentése mellett Torontálvármegye főispánjává nevezte ki. Ö Moltósága főispáni székét elfoglalandó, f. évi június hó 5-én (délután fél 5 órakor a régi pályaudvarnál) érkezik Nagybecskerekre és innen tartja meg ünnepélyes bevonulását a megyei széképületbe.

Polgártársak!

Nagybecskerek városának lakossága a multban hasonló alkalmakkor a fogadtatási ünnepélyt az abban való nagyszámu és impozáns módon való részvételével által mindenkor nagyon emelte.

Felkérem Önöket, hogy az új főispán iránti tiszteletünknek és hódolatunknak ezuttal is látható módon kifejezést adandók, a fogadtatásnál és a bevonulási ünnepélynél minél nagyobb számban résztvenni sziveskedjenek.

Felkérem városunk nagyerdemű közönségét, hogy a bevonulási ünnepély alkalmával, ugyszinte f. évi június hó 6-án az ünnepélyes beiktatás napján — a mikor nagyszámu vidéki és idegen törvényhatóságokból is idejövő közönség lesz jelen — a házakat zászlókkal és szőnyegekkal földiszíteni sziveskedjenek.

Végül felkérem azon igen tisztelt polgártársakat, akik fogatokkal rendelkeznek, hogy azokat a bevonulási ünnepély alkalmával az ünnepi rendező-bizottság rendelkezésére bocsá-

tani, esetleg maguk fogataikkal a bevonulásnál résztvenni sziveskedjenek.

Kelt Nagybecskerekben, 1902. május hó 30-án.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Gróf Bethlen Miklós főispán tudvalevőleg városunkba jöttében Nagykikindán is kiszáll s egy óra hosszat fog ott tölteni.

Ez alkalmából Nagykikinda városa ünnepélyesen fogadja a főispánt, a fogadtatásra most a nagykikindai polgármester a következő meghívót bocsátotta ki:

Gróf Bethlen Miklós főispán ur ő méltósága főispáni székét elfoglalandó, folyó évi június hó 5-én városunkon át székhelyére utazik.

A főispán ur f. évi június hó 5-én a déli 12 óra 42 perckor érkező gyorsvonattal jön és az 1 óra 55 perckor induló vonattal távozik.

A pályaudvaron a városi tanács élén a polgármester fogadja és üdvözlözi az új főispánt a város közönsége nevében.

Mely ünnepélyes fogadtatáshoz a városi képviselőtestület tisztelt tagjai azon kérelemmel hivatnak meg, mikép f. évi június hó 5-én délután 1/2 órakor a pályaudvaron megjelenni sziveskedjenek.

A „T. M. K. E.” közgyűlése.

— június 2.

A „Torontálvármegyei magyar köznyelvi egyesület” szombat délután tartotta Szabó Ferencz apát, országgyűlési képviselő elnöklete alatt ez évi rendes közgyűlését, melyen Franz J. L., Farkas Ignác, Freész Ede, dr. Nagy Dezső, Mayer Rezső, Baaden Károly, Burget József, Jeszenszky Nándor, Majthényi Géza, Hegedüs plébános, Szalaváry Ede, Wégling István, Szegfű Sándor, Rátz Jakab, Streitmann Antal, Szalay József és Rédl Ferenc egyleti tagok vetek részt.

A gyűlés lefolyásáról következő tudósításunk számol be:

Elnök megnyitván az ülést, Rédl Ferenc titkár előterjeszti az igazgatóság évi jelentését, melyben a következő adaukat tünteti fel: Az elmúlt évben 53 új tag lépett az egyletbe, még pedig 15 helyből és 38 vidékről. Ezekkel együtt az egyletnek 588 tagja van, köztük 248 alapító és 2 állandó pártoló tagja, ugymint Karczag r. t. városa évi 100 kor. és Farkasd községe évi 10 korona hozzájárulással. Az egylet az idén is rendezett ingyenes magyar nyelvi tanfolyamot, melyen 24 hallgató vett részt, kik november 1-től április 17-éig két csoportban taníttattak. A folyó tanévben 248 drb. jutalomkönyvet oszt ki az egyesület a magyar nyelv tanulásában jó eredményt elért tanulók között.

Ezenfelül a Révay-alap kamatait gimnáziumi tanulók, a Karácsonyi-alapét pedig a nagybecskereki közs. iskola ama idegenajku növendékeinek jutalmazására fordítja az egylet, kik a magyar nyelv elsajátítása körül kiváló buzgalmat tanusítottak.

A Nemzeti Kaszinó alapjának kiegészített kamatai tanítók jutalmazására fordíttatnak. Kitiunik végül a jelentésből, hogy mult évi közgyűlési határozat értelmében az összes tagdíj hátralékok leirattak, valamint hogy az egylet könyvtárának gyarapítására az idén 100 koronát fordított, mely most már 1600 kötetből áll.

A közgyűlés tudomásul véve a jelentést, köszönetet szavaz az igazgatóságnak buzgó fáradozásáért.

Felolvasták ezután a pénztári számvizsgálók jelentését, mely szerint az egyletnek 12.313 kor. 58 fill. tőkéje van takarékpénztárakban elhelyezve, a pénztári maradvány pedig 47 kor. 62 fill. Minthogy a pénzkezelés rendben találtatott, a közgyűlés a pénztárnoknak és ellenőrnök jegyzőkönyvi köszönet mellett megadja a felmentvényt.

A zárszámadások és a költségvetés könnyebbi összeegyeztethetése céljából egy december végéig terjedő pótköltségvetés elkészítése vált szükség-

gessé, a mely 1613 kor. bevételt és 1251 kor. kiadást és így 362 kor. többletet mutat fel.

Az egylet az idén — 4 egyenként 50 koronás jutalomdíjat fog kiosztani oly vidéki tanítók között, kik tisztán nemzetiséglakta vidéken a magyar nyelv tanításában a legtöbb eredményt érték el. Az első kettőt Schmidt Antal istvánföldi tanítónak és Muth Jánosné nagyszentmiklósi tanítónéknak ítéli oda a közgyűlés, a másik kettőre nézve pedig felkéri a kir. tanfelügyelőt, hogy tegyen a jutalmazandók személye iránt javaslatot. Ezzel kapcsolatosan Franz J. L. egyleti tag azt indítványozza, hogy tekintettel az egylet szerény anyagi viszonyaira, melyek nem engedik meg, hogy valamennyi érdemes tanító részesítségük pénzbeli jutalomban, az egylet adjon ezeknek elismerő okmányt. A közgyűlés egyhangulag elfogadja az indítványt, egyben elhatározza, hogy a nagybecskereki közs. tantestületet részesíti ily elismerő okmányban, a vidéken jutalmazandókra nézve pedig szintén kikéri a kir. tanfelügyelő véleményét.

Ezután bejelentette elnök, hogy Balácsi József, az egyesület igazgatója, ki betegsége folytán nem jelenhetett meg a gyűlésen, sokoldalú elfoglaltsága és a megyebeli viszonyok ismeretlensége miatt lemond az egyletnél viselt tisztviseléséről. A közgyűlés méltatva Balácsi igazgatónak az egylet fellendítése körüli kiváló érdemeit, nem veszi tudomásul a lemondást, hanem felkéri az igazgatót, hogy mint eddig, ugyezentul is az egyletnek szentelje áldásos tevékenységét, mint annak igazgatója.

Végül még elhatározták, hogy a vidéki tagok évi járulékaiknak beszedésénél a chek-rendszert hozzák be, és ezzel, több tárgy nem lévén napirenden, az ülés elnök elzetésével véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Koronaszálloda mellett.

Június 6. Gróf Bethlen Miklós főispán beiktatása.

12. A Steinbach-síremlék leleplezése.

22. Országos vívóverseny.

Július 6. Kereskedő ifjak egyletének mulatsága a kincstári erdőben.

Megyes püspökünk állapota. Dessewffy Sándor megyés püspökünk állapotában örvendetes javulás állt be, úgy hogy tegnap már haza is akart utazni, de szándékáról lebeszéltek. Ma meglátogatták Kun László és Wittenberger kanonokok, Bieder dr., Pacha nagyszentmiklósi esperes, Petrőczy miniszteri titkár és Dessewffy Béla jószágkormányzó.

Az új zászlóalj-parancsnok. Mattanovich Ernő közös hadseregbeli ezredes, városunk új zászlóaljparancsnoka Nagybecskerekre érkezett s átvette a parancsnokság vezetését.

Gróf Csekonics Endréné születésnapja. Gróf Csekonics Endréné május 30-án ünnepelte születésnapját, mely alkalommal a csitói kápolnában Csicsáky Imre kamarás-plébános misét mondott. A szép családi ünnepre eljött Csitóra Cziráky Lujza grófnő, gróf Csekonics Sándorné szül. Vay Margit bárónő, dr. gróf Csekonics Gyula országgyűlési képviselő és gróf Cappy Albert m. kir. testőrőrnagy.

Személyi hír. Poroszkay Béla vármegyei tisztii főügyész ma reggel Budapestre utazott.

Előléptetés. A Máv. igazgatósága Deutsch Aladár nagybecskereki hivatalnokgyakornokot rendes hivatalnokká léptette elő.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Görbe Samu honvédszázados neje szül. Polczner Gizella tegnapelőtt váratlanul meghalt. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Görbe Samu honvédszázados és leánya Blanka, valamint testvére Molnár Ferencné született Polczner Flóra, a maguk és rokonuk nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják a szerető hitvesnek, a legjobb édes anyának, testvérnek és rokonnak Görbe Samuné született Polczner Gizella urnőnek, szeretetteljes életének 32. és boldog házasságának 7. évében 1902. évi május hó 31-én esti 7 órakor történt gyszos elhunytát. A megboldogult drága hamvai folyó hó 1-én délután 5 1/2 órakor Nagybecskereken, a Melencei-utcai gyászházban a római katolikus vallás szertartása szerint fognak beszenteltetni és folyó évi június hó 2-án Szegeden, a belvárosi római katolikus sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Az emgesztelő szent miseáldozat f. hó 3-án Szegeden, a belvárosi róm. kath. plébánia-templomban délelőtti 10 órakor fog megtartatni. Áldás és béke lengjen drága hamvai felett! Nagybecskerek,

1902. évi június hó 1-én. Özv. Görbe Sámuelné, anyósa. Görbe Ferenc, Molnár Ferenc, sógorai. Polczner Jenő ügyvéd, orsz. képviselő, nagybátyja és neje Lovászi Antónia. Polczner Antónia, Polczner Zoltán, Polczner Elvira, Polczner Erős, Polczner Aurora, Polczner Erzsébet, unokatestvérei. Horváth István, sógora. Horváth Istvánné, szül. Csikós Ilona, nagynénje. Horváth Ernő, unokatestvér.

Schlauch biboros beteg. Schlauch Lőrinc nagyváradai biboros-püspök néhány nap óta beteg. Wimmer Julián irlalmasrendi főorvos s Papp katonai törzsorvos kezelik a beteg főpapot, kihez lehvíták volt tegnapelőtt Kétyl egyetemi tanárt is. Kétyl a nagyváradai orvosok véleményét megerősítve, konstatálja, hogy Schlauch betegsége nem veszedelmes. Könnyebb gyomor és bélhurta van a főpapak, mely miatt pár napig ággyát kell őriznie.

Eljegyzések. Basch Ernő helybeli gyógyszerártulajdonos jegyet váltott a bájos és szeretetreméltó Valenta Zsennivel, Valenta Lajos Pancsován lakó gyáros leányával. — Hesz Antal nagyikindai fakereskedő jegyet váltott Wildpret Ilona kisasszonnyal, Wildpret Albert nagyikindai buzakereskedő bájos leányával.

A polgári dalegylet mulatsága. A polgári dalegylet egy szépen sikerült kedélyes estét rendezett szombaton este a Schaffer-féle vendéglőben. A vendéglő helyiségeit zúfolásig megtöltötte a mulatni kívánó közönség. De a szellemi siker sem maradt az anyagi siker mögött. A szép számmal megjelent közönség a legjobb kedvben maradt ott a reggeli órákig. A diletáns játékok közül különösen kitétek Bugarszky Vladimir, ki meglepő ügyességgel adta a kedélyes tarokparthieban Wrlicseket. Jól játszottak még Schieber és Vukován urak is. Igen mulattató volt Szószna Károly monologja. Az énekkar ritka készséggel adta elő énekdarabjait, ami Sámson karmester ur érdeme. Az előadást tánc követte, melynek csak a kelő nap vetett véget.

A pancsovai magyar nyelvtérjesztő-egyesület közgyűlése. A Gromon Dezső magyar nyelvtérjesztő-egyesület a múlt vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését Pancsován Mattanovich Adolf elnökölte mellett. Elnök szíves szavakkal üdvözli a megjelent tagokat. A titkár és pénztáros jelentése tudomásul vétetett s a felmentvény megadott nekik. Az egyesület előirányzott bevételé 1109 kor. 44 fill., kiadása pedig 620 kor. A társaskörnek 5%-os kamattal 8000 kor. kölcsön szavaztatott meg. A közgyűlés a magyar színészet támogatására 100 kor. szavazott meg oly föltétellel, hogy a színigazgató 100 kor. értékű színházi jegyet köteles adni, melyet szegény sorsu magyar ajku polgárok között fognak annak idején kiosztani. A 200 koronás ösztöndíjra kiírják a pályázatot. Az igazgatótanács a közgyűlés határozata értelmében kérvénnyel fog a miniszteriumhoz járulni népkönyvtára segélyezése végett. Ezután megválasztották az igazgató-tanácsot.

Halál a vonaton. Jánosföldi levelezőnk írja: Achs János, jómódu jánosföldi gazdaember felesége bécsavarodásban szenvedett. Ezen segítettő Zsombolyára utazott, hogy ott operáltassa magát. Baja azonban már oly előrehaladt állapotban volt, hogy nem lehetett operálni. A szerencsétlen asszony erre visszautazott, de Ótelek és Jánosföld állomások között meghalt. A vonattal a halálba utazó asszonyt tegnap temették el Jánosföldön nagy részvét mellett.

A váltóór halála. Karsai Ferenc, a 4-es számú vasúti órház váltóórára tegnapelőtt este 7 órakor, mikor a 7 órai vonatot várta, hirtelen összerogyott. Az oda siető orvos már csak azt konstatálhatta, hogy a váltóórt szívvelhűtés megölte. Az elhunyt váltóór igen nagy számú családot, köztük néhány apró neveletlen árva hagyott hátra.

Gyilkosság Fényen. Torontál vármegyében utóbbi időben egymást követik a gyilkosságok. Csak nem régebben három gyilkosságról emlékeztünk meg és ma ismét ujabbról kapunk tudósítást. A gyilkosok ugyszólván mindig a lakosság legalsóbb rétegéből kerülnek ki és többnyire cigányok. Így volt ez Fényen is. Fényen ugyanis szombaton délután Horváth János keresztes cigány egy másik társával iszogatot a koreszmában. Ugy estefelé részeg fővel hazabotorkáltak. Amint Fényt elhagyták, elkezdtek egymással kötödni az országuton. A kötődésből verekedés lett, melynek vége az volt, hogy Horváth János társa kést rántott s a karján többször megszurta. A késelés után megugrott, otthagya áldozatát az országuton. Horváth tehetetlenül feküdt ott és miután senki sem jött segítségére, ő maga pedig képtelen volt arra, hogy magán segítsen. Még aznap este

két, fény oláh, kik véletlenül künnjártak a határban, vérében fekvő, holtan találták Horváthot. Behozták a faluba és vasárnap reggel kijöttek Módosról dr. Zoltán kir. aljbíró, mint kiküldött vizsgálóbíró, és dr. Tauszig Izidor bírósági orvos, akik felboncolták a holttestet és dr. Tauszig konstatálta, hogy a halál bekövetkezett és annak oka az elvérzés. Hír szerint a tettest — ma reggel Torákon a küldött személyleírás alapján elfogták, de az elfogott mindent tagad, habár annyi már kitünt, hogy álnevet mondott be a kihallgatás során. A nyomozást Hertelendy Imre párdányi főszolgabíró tovább folytatja.

Uj hitelszövetkezet. Tegnap, vasárnap alakult meg vármegyénkben Melencezén a gazdasági hitelszövetkezet. Az alapszabály-tervezetet 276 tag írta alá, akik összesen 822 üzletrészt jegyeztek 41.100 kor. értékben. Az igazgatóságba Loncsár Pál, Nagyalin Uros, Sztainkov Péter, Protits Vazul, Bulits Lázár, Zveky Péra és Ityurup Miklós; a felügyelő-bizottságba Seichner Hermann, Werl Ödön, Rádák Belizár és Bodnár Sándor választattak be egyhangulag; elnökgazgató Loncsár Pál lett, könyvelőnek Felber I. ottani tanító választott meg. A szövetkezet létesítése körül leginkább Loncsár Pál buzgólkodott.

A verseci kiállítás. A verseci kiállítás építési munkálatai — mint tudósítónk jelenti — serényen folynak. Egymásután emelkednek a pavilonok. A parkirozáson nagyban dolgoznak. A kiállítási terület szép háttérrel, a magasban kiemelkedő várhegygyel a kápolnahegyi villák már most is igen kellemes benyomást tesz a szemlélőre.

Életmentő jegyző. Nagyikindáról írják: Száviics Szilárd basahidi községi jegyző tegnap Nagyikindára jövet a községészeli nagy kut mellett elhajtattva, síró nyöszörgést hallott. Hirtelen leugrott a kocsiról, hogy utána nézzen a nesznek. Megrémülve látta, hogy a kutban egy fiatal leányka fuldoklik. Egy pillanat alatt leeresztette a jegyző a kutba a vedret, a fiatal leányka volt még annyi ereje, hogy belekapaszkodott a vederbe. A jegyző sietve huzta fel a vedret nehéz terhével együtt. Mikor kiemelték a kis leányt, fején tátogó sebből vérzett. A kiállítástól meg a fájdalomtól ájultan esett össze. Száviics a kocsira emelte és visszahajtott vele a községbe, a hol felismerték, hogy a szerencsétlenül járt kis leány Armadszki Obrád tizen négy éves Mina nevű leánya. A kis leány vizet akart meríteni a kuton. A kut körüli sáros talajon a lába megcsuszott és fejével lefelé esett a kutba.

Kiküldetés. Kraushaar Károlyt, a délvidéki földművelők egyesülete titkárját a földművelésügyi miniszter a külföldre küldte azon célból, hogy a gazdasági viszonyokat tanulmányozván, az általa tapasztaltak a hazai viszonyoknak megfelelően felhasználtsanak.

Lopás a náköfalvi postán. Mint Náköfalváról írják, rejtélyes lopás történt az ottani postahivatalban május hó 27-én. Lambrecht Zsuzsanna kisasszony postakezelőnő épen egy 500 koronás pénzküldeményt csomagolt, miután a pénz között egy husz koronás arany is volt, a kisasszony átment a szomszéd boltba, hogy azt papírpénzre felváltsa. Utközben találkozott özv. Mezlénével, aki egy közönséges levelet akart feladni a postára. A kisasszony arra kérte az asszonyt, hogy mig visszajön, várjon rá a postahelyiségben. Mikor visszajött a levelet átvette özv. Mezlénétől és csak annak távozta után vette észre, hogy az asztalon felejtett pénzből öt darab husz koronás bankjegy hiányzik. A lopást rögtön feljelentette a csendőrségnél, mely megindította a nyomozást.

Mikor a borbély fogat huz. Ó-Becséről írják: Kovacev Milos ó-becsei földmives pár nap előtt nagy fájdalmat érzett fogaiban s magához hivatva Dsigurszki Mito borbélyt, aki azt tanácsolta, hogy ki kell huzni a fájo fogakat. Ilyeténképpen a buzgó borbély hat fogat huzta ki a szerencsétlen Kovacevnek. Ez persze nem ment olyan könnyen. Az iszonyu erővel kirántott fogakkal együtt eltört az ember alsó állkapcsa, úgy hogy Kovacev pár napra meghalt. A hatóság felboncoltatta az elhunytat s miután megállapította a halál okát, a veszedelmes fogorvos ellen megindították a törvényes eljárást.

Öngyilkos fiatal leány. Berta Teréz 16 éves leány f. hó 26-án Tóban a padláson felakasztotta magát. Állítólag szerelmes volt egy legénybe, de az reá sem hederített. Így tehát nagy elkeseredésében dobta el magától az életet.

Lopások a kórházban. A helybeli „József” kózkórházban ismeretlen tettesek már néhány éjjel óta megdézsmálják az apró lábás jószágokat. A rendőrség mindent elkövet, hogy a csirkehusra éhes tolvajokat megcsipje, eddig azonban eredménytelenül.

A zombolyai állatvásár. A zombolyai ló- és szarvasmarhavásár iránt a tenyésztők körében óriási érdeklődés nyilvánul. Előreláthatólag

nagyon mozgalmas lesz az élet jun. hó 14-én és 15-én, mert a környékről mindenütt nagyban készülnek Zombolyára. E hét folyamán a díjazás céljából elővezetendő loállományt katonai szakbizottságok vették vizsgálat alá, a melyek oly szigorú bírálatot gyakoroltak, hogy e miatt egyes községekben elégtelenség támadt. Ennek orvoslása végett a rendező-bizottság e hét folyamán értekezletet fog tartani.

A Béga vizállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint június 2-án a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár +0.02 áradó.
Nagybecskerek +0.98 cm. apadó.
Titel +4.86 áradó.

Irodalom.

* A „Zenélő Magyarország.” zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent 11-dik füzeté a következő szép zeneműjónságokat közli: I. Ivánfy Greizinger Iván „Gólya madár hova merre bujdosol” és „A malomba kukorica daraja” magyar dalokat. III. Kárpáti Sándor „Szászor szép — Mille fleurs” keringőt. IV. Halldan Kjerulf „Menuett”-et. A havonta kétszer és mindenkor ily változatos és aktuális zenejónságokat közlő zeneműfolyóiratot zenekedvelőinknek különös figyelmébe ajánljuk. Előfizetési ára 1/4 évben 6 füzetre 66 zeneoldatra 3 korona. Előfizetheti a most folyó II. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” zeneműkereskedésében Budapest, VIII. József-körút 22/24, honnan mutatványfüzetet 60 fillér beküldése ellenében bementve küldenek.

TÁVIRATOK.

A magyar delegáció ülése.

Budapest, június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció mai teljes ülésén tudomásul vette a boszniai költségvetést és Rakovszky indítványát elvetette.

Azután áttértek a hadügyi költségvetés tárgyalására.

Münnich Aurél tartalmas beszédben adta elő a költségvetést és elfogadásra ajánlotta.

Zichy János gróf, miután úgy látja, hogy a béke egyelőre biztosítva van, a költségvetést nem szavazza meg.

Bolgár Ferenc szükségesnek tartván a katonai beruházásokat, a költségvetést megszavazza.

Wilczek Frigyes gróf a mai katonai szellem megváltoztatását követeli, a költségvetést nem szavazza meg.

Hieronymi Károly a költségvetés mellett érvel, Okolicsányi László ellene beszél, míg Tisza István gróf a költségvetésben fölvetett hadügyi kiadásokat szükségesnek tartván, a költségvetést megszavazza.

Az ülés folyik.

A kolozsváriak a Kossuth-szoborért.

Budapest, június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kolozsvárról jelentik, hogy az ottani Kossuth-asztaltársaság nagy népgyűlést rendezett a budapesti Kossuth-ügyében. A népgyűlésen fölolvasták Kossuth Ferenc levelét, a melyben panaszkodik, hogy a szobor felállítását halasztgatják. Azután határozati javaslatot fogadtak el, melyben kimondják, hogy feliratot intéznek a fővároshoz és a parlamenthez. A feliratot küldötség útján adják át, a melyet Feilitzsch Arthur báró orsz. képviselő fog vezetni. Barabás Béla beszéd kíséretében átadta a muzeum számára Kossuth ivópoharát, amit a gyűlés nagy lelkesedéssel fogadott. A népgyűlés a himnusz énekletével ért véget.

A vidéki hírlapírók közgyűlése.

Budapest, június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A vidéki hírlapírók országos szövetsége tegnap délután 4 órakor tartotta évi rendes közgyűlést a Pannónia-szállodában. A közgyűlésen tudomásul vették a zárszámadásokat, az igazgatóság előterjesztéseit, megállapították a jövő évi költség-

vetést és a szövetség alapszabályait részben módosították. A közgyűlés a berni nemzetközi hírlapírókongresszusra a szövetség képviselőiként Szávay Gyulát és dr. Brájjer Lajost küldte ki.

Prielle Kornélia ünneplése.

Budapest, június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este folyt le Prielle Kornéliának 76-ik születésnapja alkalmából rendezett ünneplés a Nemzeti Színházban. Az első felvonás után Somló Sándor igazgató felolvasta Széll Kálmán miniszterelnök és Wlassics Gyula kultuszminiszter leveleit, a melyekben melegen üdvözlük a kitünő művésznőt. Prielle Kornélia egész este folytonos óváció tárgya volt.

Pavel püspök meghalt.

Budapest, június 2. (A „Torontál” ered. távirata.) Nagyváradról táviratozzák, hogy Pavel Mihály nagyváradai gör. kath. püspök szlatinai birtokán ma hirtelen meghalt.

Megégett urinók.

Budapest, június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Weinberger József deméndi orvos felesége és nővére tegnap az égő petroleum lámpát meg akarták tölteni. Az asszony nővére hozta be üvegben a petroleumot, de mikor a lámpába töltöttek, az üveg óriási durranással felrobbant. Két nő ruhája egy pillanat alatt lángra lobbant s mire hozzátartozóik besiettek hozzájuk, már annyira összeégtek, hogy életben maradásukhoz nincs remény. A vizsgálat során kiderült, hogy a szerencsétlenséget az idézte elő, hogy tévedésből petroleum helyett benzint öntöttek a lámpába.

Takács Zoltán bűnpöre.

Budapest június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Takács Zoltán monstre pénzhamisítási bűnpörét ma kezdte el tárgyalni a királyi tábla. Takács Zoltán súlyos tüdőbeteg s hordszéken vitték bírái elé. A tárgyalás előreláthatólag több napig eltart.

Öngyilkos vasuti főfelügyelő.

Budapest, június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rózsahegy Aurél vasuti főfelügyelő tegnap este lakásán vacsora után föbelötte magát. Levelet hagyott hátra, melyben érzékenyen elbucszuk családjától s öngyilkosságának okául azt írta, hogy nem tudta nézni egyik beteg gyermeke folytonos szenvedését s azért ment a halálba.

Az angol gazdák távozása.

Budapest, június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az angol gazdák tegnap Tátra-Lomnicra utaztak, majd megtekintették a csorbai tavat, ahol nagy ebéd volt. Innen Széll Kálmán miniszterelnöknek és Darányi Ignác földmívelési miniszternek üdvözlő táviratot küldtek. Azután vasutra ültek és Oderbergen át elhagyták az országot.

Az angolok és burok megkötötték a békét.

Budapest, június 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák. A Reuter-ügynökség-jelenti, hogy Kitchener hivatalos táviratot küldött, melyben tudtul adja a kormánynak, hogy a burok megadásáról és a béke föltételeiről szóló jegyzőkönyvet ő és Milner kormányzó és a bur megbizottak tegnapelőtt délután öt órakor aláírták és így a háboru véget ért.

A lordmajor a városház erkélyén óriási néptömeg előtt kihirdette a békét. A békekötés híre a lakosságot óriási lelkesedésre ragadta, egész este roppant néptömeg hullámozott az utcákon, hazafias dalokat énekelve. A templomokban hálaadó isteni tiszteleteket tartottak.

A mai angol lapok meglepéssel tárgyalják a békekötést és egyforma elismeréssel szólnak a burok és az angol katonák vitéségéről.

Határidő-üzlet.

Budapest, június 2. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Ma a forgalom igen élénk. Ugy a kereslet, mint a kínálat oly nagy, hogy az árak 10—15 fillérrel emelkedtek. Déli zárlatkor a következőképp jegyezték:

Buza júniusra	8.95—8.96
„ októberre	8.03—8.04
Rozs októberre	6.78—6.79
Uj tengeri	5.21—5.22
Tengeri augusztusra	5.28—5.29
Zab októberre	5.89—5.90
Repce	11.65—11.75

Nyilttér.*)

Tekintetes

Franz J. L. urnak,

mint az Adria bizt. társ. torontálmegei főügynökének

Nagybecskereken.

Felejthetetlen jó férjemnek ellunyta alkalmából a biztosított teljes összegnek a társaság által történt gyors kifizetéseért fogadja őszinte köszönetemet.

Billed, 1902. évi május hó 28 án.

Tisztelettel

479—1.1

őzv. Szöllösy Lajosné.

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

2848. szám. 1902.

476—2.1

Pályázati hirdetmény.

800 kor. évi fizetés és 120 kor. évi lakbérletménynyel javadalmazott Egres község segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűleg felszerelt folyamodványukat f. évi június hó 20-áig hozzám adják be.

Perjámoson, 1902. évi május hó 28-án.

Gyertyánffy s. k.,

(P. H.)

főszolgabíró.

Első delmagyarországi gépgyár vas- és fémöntőde r.-t. felszámolás alatt.

Hirdetés.

Közhírré tesszük ezennel, hogy a Dénes Ede és Bernát ellen fennálló követelésünk, a f. hó 10-én d. u. 4 órakor a Torontálmegei takaré- és hitelbank helyiségeiben megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverés eredményének el- vagy el nem fogadása iránti határozatot magunknak fentartván, erre nézve közvetlenül az árverés után fogunk nyilatkozni.

Minden árverelő tartozik bánatpénz címén 200 koronát az árverést megelőzőleg, az alulirt bizottságnál letenni; a legmagasabb ígért elfogadása esetén pedig a vételár nyomban készpénzben kiegészítendő.

480—1.1

A felszámoló-bizottság.

Gőzmalom részére keresek társul

gépészt,

ki a malomszakmában is jár-tas. Ovadék kívánatos; német előnyben részesül.

Cim a kiadóhivatalban.

446—5.5

